

A balesetek és sérülések jelentős kihívást jelentenek az egészség-és fogyasztóvédelemben: a hatékony biztonságpolitikához a jelenleginél jobb sérülési adatokra van szükség

A mai napon, az „Európai Fogyasztói Nap” (1) alkalmából kerül megjelenésre a „Sérülések az Európai Unióban” (2) legújabb kiadása. A jelentés szerint az EU-ban sérüléssel járó esemény következtében évente átlagosan 40 millió ember szorul kórházi ellátásra, valamint 233 000 ember hal meg (3).

Az elmúlt öt évben a közúti balesetek és a munkához kötődő balesetek számában lassú, de biztos csökkenés tapasztalható, ellentétben az otthoni és a szabadidős tevékenység során bekövetkezett balesetekkel. Jelenleg a sérülések legnagyobb része (73%) otthoni és szabadidős tevékenység során bekövetkezett sérülés, amelyben különösen egyes veszélyeztetett csoportok érintettek, mint például, a kevésbé jó anyagi körülmények közt élők, gyermekek vagy idős emberek. A sportsérülések és az időskori elesés okozta sérülések egyre gyakoribbak. Egyértelmű, hogy az otthoni és a szabadidős tevékenység során bekövetkezett balesetek megelőzésére számos kiaknázatlan lehetőség áll rendelkezésre.

Az országok között jelentős különbség van a 100 000 lakosra eső halálos és kórházban kezelt véletlen sérülések számában. Ez szintén arra hívja fel a figyelmet, hogy megannyi lehetőség van az egész EU-régióban olyan intézkedések bevezetésére, amelyek egy adott helyen csökkentették a sérülések arányát.

A jelenleginél jobbsérülési adatokra van szükség

A munkabiztonság és közúti biztonság terén egy ideje már felismerték, hogy szükség van a sérülésekkel kapcsolatos információra; itt célzott beszámolási rendszer működik, amelyet EU-s szinten is alkalmaznak. Ennek eredményeként javult a téma politikai ismertsége, valamint nőtt a politikai elkötelezettség a közutak és munkahelyek biztonságosabbá tételére.

Az otthoni és szabadidős tevékenység során bekövetkezett balesetek terén a helyzet kevésbé reményteli. A legtöbb európai országban kevés az elérhető információ az egészségügyi kiadások e jelentős tételéről és a kormányok tanácsstalanok azt illetően, hogy miként kezeljék ezt a kérdést.

Mindamelllett, a kórházak sürgősségi osztályain könnyen hozzáférhetőek a súlyos sérülésekkel kapcsolatos információk, valamint a baleset-megelőzés szempontjából releváns információk. Ezeket az információforrásokat rendszerszerűen kell használni, és hozzáférhetővé kell tenni az országos és EU-s szintű egészség-és fogyasztóügyi politika számára. Az adatgyűjtés költsége a sürgősségi osztályokon a baleseti ellátás közvetlen egészségügyi összköltségeivel összehasonlítva csekély, az adatgyűjtéssel járó előnyök pedig messze meghaladják ezeket a járulékos költségeket.

Kormányzati irányításra van szükség

Az otthoni és a szabadidős tevékenységek biztonságát növelő intézkedések nem csak az érintettek terheit csökkentik, hanem társadalmi szinten is komoly előnnyel járnak, mivel az ilyen típusú sérülésekhez kapcsolódó egészségügyi és társadalmi költségek igen jelentősek.

Következésképpen, a kormányok felelőssége, hogy a baleset-megelőzési programok végrehajtása terén megfelelő intézkedéseket fogantossítsanak, és monitorozzák azok hatását a balesetek számának csökkenése tekintetében. Az egészségügyi ágazat egyedülálló lehetőségekkel rendelkezik az adatgyűjtés és a multiszektoralis megelőzési tevékenységek kezdeményezése tekintetében számos ágazatban.

Az elmúlt néhány évben az EU-országok és az Európai Bizottság megvizsgálták, miként lehet ösztönözni a sérülési adatok megosztását országos és EU-s szinten. Jelenleg 12 ország (4) szolgáltató információt arra kijelölt sürgősségi osztályoktól, ami bekerül az Európai Sérülési Adatbázisba (5).

„A sérülések az Európai Unióban – statisztikai összefoglaló 2008-2010” jelentést, valamint további információkat az Országos Egészségfejlesztési Intézet honlapján talál. (www.oefi.hu)

Megjegyzések újságírók számára

(1) Az Európai Fogyasztói Nap 15. kiadványának bemutatóját, amelynek központjában a termékbiztonság és a piacfelügyelet áll, 2013. március 14-én rendezik meg az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság székhelyén. Bővebb információ: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-consumer-day-2013>

(2) „A sérülések az Európai Unióban – statisztikai összefoglaló 2008-2010” kiadványsorozat 4. kiadását az Európai Baleset-megelőzési és Biztonság Elősegítési Társaság készítette az Osztrák Közútbiztonsági Tanáccsal (KfV) és a Swansea Egyetem Egészséginformációs Kutatócsoportjával együttműködésben, az Európai Bizottság (Egészség Programjának) társfinanszírozásában. A jelentés felvázolja az aktuális helyzetet a megelőzésben dolgozó szakemberek, valamint egyéb, a köz- vagy magánszférában tevékenykedő érdekhordozók számára legfontosabb, kiemelt jelentőségű területeken. A jelentés letölthető: <http://www.eurosafe.eu.com/>.

(3) A sérülések besorolása általában a szándék alapján történik, eszerint léteznek egyrészt véletlen sérülések, másrészt szándékos (erőszak vagy önkezűség okozta) sérülések. A véletlen sérüléseket a történés helyszíne szerint csoportosíthatjuk, pl. otthoni balesetek, sport és szabadidős tevékenység során bekövetkezett sérülések, munkahelyi balesetek és közúti balesetek.

(4) A 2008-2010-es Európai Sérülési Adatbázishoz a következő 12 ország szolgáltatott országos adatokat: AT/ CY/ CZ/ DK/ DE/ IT/ LV /MT/ NL/ PT/ SI/ SE

(5) Az EU-s Sérülési adatbázis elérhetősége:
http://ec.europa.eu/health/data_collection/databases/idb/index_en.htm